

Příloha k aktualizované verzi Konvergenčnímu programu ČR (listopad 2008)

1 Úvod

Tato příloha shrnuje opatření přijatá a rozpracovaná Českou republikou v reakci na zpomalující se hospodářský růst. Je vypracovaná v souladu s Plánem evropské hospodářské obnovy, odsouhlaseném Evropskou Radou 11. a 12. prosince 2008, ve kterém je uvedena výzva k fiskálnímu impulsu ze strany členských států EU i unijních institucí v celkové výši 1,5 % HDP EU. Fiskální impuls by měl pomoci ekonomikám lépe se přizpůsobit současným nepříznivým podmínkám.

2 Nastavení fiskální politiky v České republice pro rok 2009

Rozpočet na rok 2009 byl schválen s plánovaným deficitem ve výši 38 mld. Kč. Nicméně v reakci na zhoršující se ekonomický výhled byla již nyní v rámci přípravy a projednávání státního rozpočtu v Poslanecké sněmovně přijata níže uvedená opatření.

Poslanecká sněmovna uložila vládě připravit tři scénáře vývoje deficitů veřejných rozpočtů v závislosti na zadaných tempech růstu HDP, neboť příjmy veřejných rozpočtů jsou založeny – z dnešního pohledu – na relativně optimistickém očekávání růstu (viz Konvergenční program).

V únoru 2009 pak bude Ministerstvo financí předkládat vládě aktualizovanou makroekonomickou predikci. Na základě těchto dokumentů, zejména aktualizované výše očekávaných deficitů veřejných rozpočtů, rozhodne vláda o případné nutnosti dalších kroků v rozpočtové oblasti.

3 Opatření v souladu s Plánem evropské hospodářské obnovy

Česká republika klade důraz na fiskální disciplínu. Vzhledem k budoucím výzvám stárnutí populace není v současnosti velký prostor pro zadlužování země. Českou republiku čeká jedno z nejrychlejších stárnutí v Evropě a proto musí provést jak důchodovou tak zdravotnickou reformu. Obě mohou být fiskálně poměrně nákladné, dle varianty, která bude zvolena. Zároveň bude Česká republika usilovat o vstup do eurozóny, a proto je stěžejní udržení fiskální disciplíny.

Dalším specifickým aspektem českého vývoje je přetrvávající strukturální saldo veřejných rozpočtů. Na vrcholu ekonomického cyklu (v roce 2007) představovalo zhruba -1,3% HDP. Odhady z října tohoto roku na rok 2008 a 2009 předpokládaly jeho mírné zhoršení na -1,5% HDP v obou letech.

Ve světle tohoto národního kontextu budou hrát hlavní roli automatické stabilizátory a střednědobé výdajové rámce. Proto byla zvolena následující strategie reakce na zhoršující se ekonomický výhled v EU a Plán obnovy.

1. Snížení daní a sociálního pojištění a přímá pomoc domácnostem

- Dodatečné navýšení prostředků na platy ve veřejném sektoru o **2,7 mld. Kč** proti plánované výši,
- Snížení sociálního pojištění placeného zaměstnanci o 1,5 p.b. Očekávaný dopad tohoto opatření je cca **18, 4 mld. Kč**.

2. Zvýšení veřejných výdajů

- Jednorázové navýšení kapitálu České exportní banky, Exportní garanční a pojišťovací společnosti, Českomoravské záruční a rozvojové banky v celkovém objemu **2 mld. Kč**. *Všechny tyto instituce se zaměřují na podporu podnikání v ČR.*
- Navýšením kapitálu Podpůrného garančního rolnického a lesnického fondu v objemu **300 mil Kč**. Hlavním předmětem činnosti fondu je subvencování části úroků z úvěrů podnikatelských subjektů v oblasti zemědělství, lesnictví, vodního hospodářství a průmyslu zabývajících se zpracováním produkce ze zemědělské výroby a finanční podpora pojištění,
- Alokace **600 mil. Kč** na investiční pobídky pro projekty technologických center,
- Podpora ko-financování projektů z EU fondů, se zaměřením na projekty zlepšující životní prostředí, v objemu **500 mil Kč** (v rámci Finanční perspektivy z let 2004-2006),
- Příspěvek na výstavbu a modernizaci infrastruktury v rámci Státního fondu dopravní infrastruktury v objemu **14, 4 mld. Kč**.

Česká exportní banka je specializovaná bankovní instituce pro státní podporu vývozu poskytovaním a financováním vývozních úvěrů.

Exportní garanční a pojišťovací společnost je státní úvěrová pojišťovna se zaměřením na pojišťování vývozních úvěrů proti teritoriálním a komerčním rizikům spojeným s vývozem zboží a služeb z České republiky. Poskytuje pojišťovací služby všem vývozcům českého zboží bez rozdílu jejich velikosti, právní formy a objemu pojištěného vývozu.

Českomoravská záruční a rozvojové banka napomáhá rozvoji malého a středního podnikání, infrastruktury a dalších sektorů ekonomiky vyžadujících veřejnou podporu. Zaměřuje se především na podpory malým a středním podnikatelům formou záruk a zvýhodněných úvěrů s využitím prostředků státního rozpočtu a strukturálních fondů a krajů, podpory vlastníkům panelových bytových domů při jejich rekonstrukci, a zvýhodněné úvěry pro vodohospodářské projekty.

3. Zlepšení fungování systému nemocenského pojištění

- Snížení pojistného na nemocenské pojištění placené zaměstnavateli o 1 p. b., při současném přesunu povinnosti vyplácet nemocenské dávky po dobu dvou

týdnů na zaměstnavatele. Změna směřuje ke snížení čerpání nemocenských dávek resp. počtu dnů pracovní neschopnosti, jejichž výše dosahuje v evropském kontextu velmi vysokých hodnot.